

KRATKOČASNIK

glasilo Osnovne šole Primoža Trubarja Laško
šolsko leto 2018/19, 29. april 2019, številka 3, letnik VIII

Tri desetletja obujanja in ohranjanja običaja

Intervju s Petro Velikonja: Zakulisje jurjevanja

Ko se zima poslovi, že pomlad k nam hiti

Šolski muzikal: Čarovnija

Potopis: Okvara na avtocesti

Dobili tri nove carje neskončnega branja

Naša mala knjižnica v Laškem in Debru

Domišljijijski spis: Nenavadne sanje

KRATKOČASNIK, glasilo OŠ Primoža Trubarja Laško

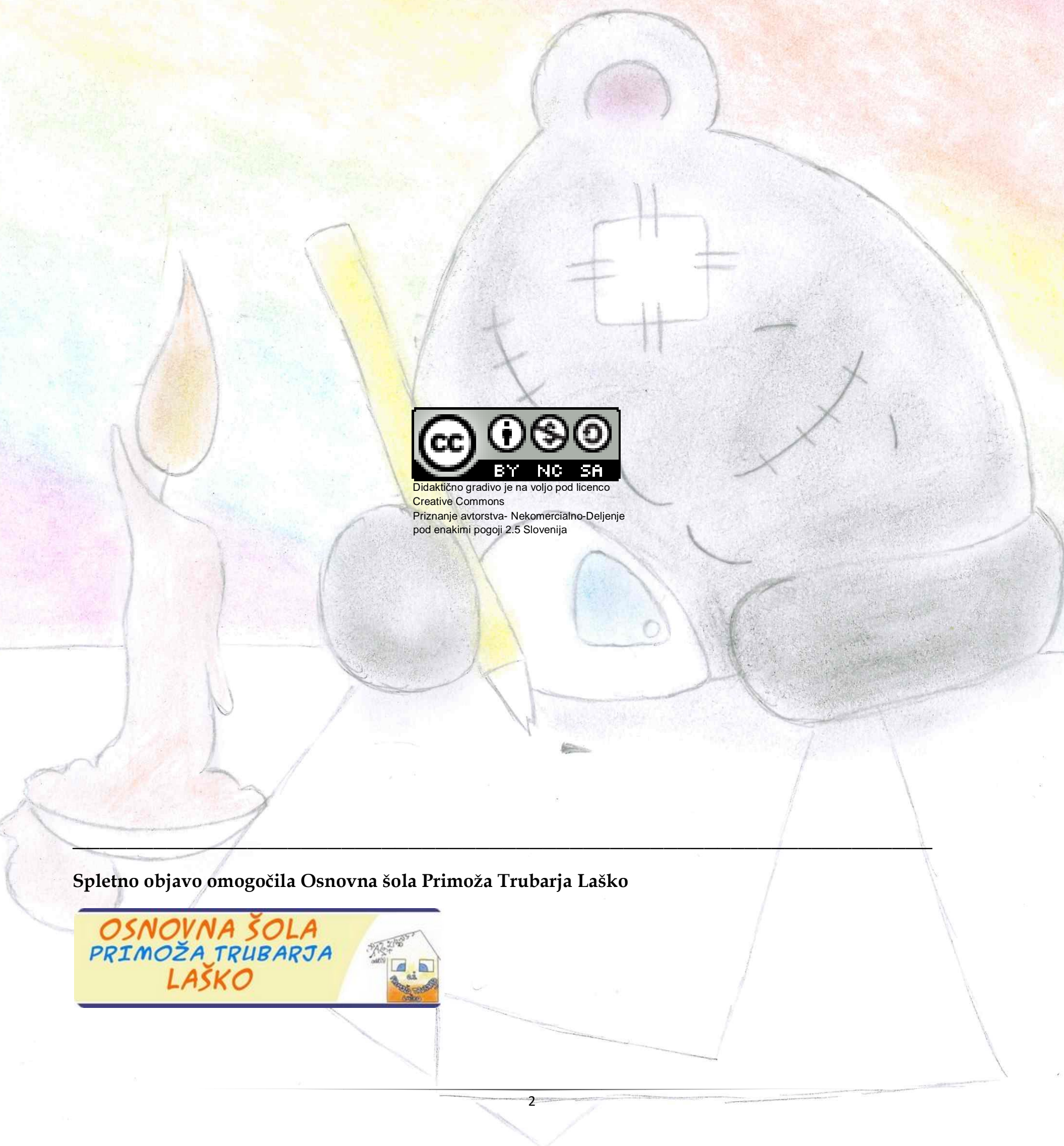
šolsko leto 2018/19, 29. april 2019, številka 3, letnik VIII

Odgovorna urednica: Tanja Drolec

Uredništvo: Nika Lapornik, Eva Založnik, Gal Jazbinšek, Maruša Maček, Lara Pavčnik, Eva Bezgovšek, Jure Maček, Ana Potočnik, Miha Gotar, Claudio N. Tonkli, Eva Simonič, Tamara Kačič, Svit Nemec, Lukas Vodišek, Jonas Laznik, Nika Buček, Nino P. Gračner

Naslovnica: Ana Zeme

Podlaga strani: Špela Videc

Didaktično gradivo je na voljo pod licenco
Creative Commons
Priznanje avtorstva- Nekomercialno-Deljenje
pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija

Spletno objavo omogočila Osnovna šola Primoža Trubarja Laško

JURJEVANJE

Tri desetletja obujanja in ohranjanja običaja

Jurjevanje je folklorni običaj, na katerem se poje in pleše. Temelji na tradicionalnem slovenskem prazniku jurjevanju.

Enega od moških oblečejo v zelene veje in ga poimenujejo Zeleni Jurij. Ta hodi od hiše do hiše in na vrata zatika vejice, ki vasi in družinam prinašajo srečo in zagotovilo, da bo letina dobra. Če družina vejice ne dobi, je to zanjo velika sramota. Jurij je oblečen v veje bele breze, po katerih je ime dobila tudi Bela krajina.

24. aprila zjutraj smo se zbrali na igrišču pred šolo. Na čelu z Zelenim Jurijem smo odšli do pivovarne, kjer smo zapeli nekaj pesmi. Dekleta so razdelila rožice in v zameno dobila sladkarije. Povorko smo nadaljevali skozi mesto, kjer smo se ustavili pred trgovino Tuš. Tam je bilo več ljudi,

zato smo tudi zapeli več pesmi. Nato smo odšli do Orožnovega trga, kjer si nas je ogledal tudi vrtec. In ponovno smo zapeli nekaj pesmi. Naslednja postaja je bila pred cerkvijo, kjer je bilo največ ljudi. Tudi tam smo zapeli pesmi. Kasneje smo odšli do slaščičarne in banke, kjer smo zapeli pesem Zeleni Jurij. Naša zadnja in najpomembnejša postaja je bilo občinsko dvorišče, kjer je bilo najprej na vrsti tekmovanje rogov. Fantje so se pomerili v glasnosti rogov, njihovi dolžini in načinu izdelave. Sledili so plesi, ki so jih odplesali učenci razredne stopnje. Na koncu smo praznovanje nadaljevali v šoli.

Nika Lapornik

...

Jurjevanje je star običaj. V Laškem je bilo letos že trideseto, ki sem se ga 24. aprila udeležila tudi sama.

Moram reči, da je jurjevanje bolj zanimivo, kot sem pričakovala. Spreveda so se udeležili učenci in učitelji Osnovne šole Primoža Trubarja ter podružničnih šol Debro in Rečica. Jurjevanje se je začelo pred OŠ Laško in se nadaljevalo po Trubarjevi ulici do pivovarne, nato na Aškerčev trg in čez Valvasorjev trg vse do občinskega dvorišča. Tam se je končalo. Pohod so udeleženci pospremili z različnimi pesmimi in s trobljenjem v ročno izdelane ter iz naravnih materialov narejene rogove. Otroci so meščanom, ki so spremljali njihovo pot, delili pisano cvetje in v zameno dobili kakšno sladko malenkost. Vso pot so nas

spremljali tudi muzikanti in nam igrali poskočne zabavne pesmi. Ob prihodu na dvorišče občine so bile ob strani postavljene stojnice, na katerih smo si lahko ogledali umetnosti izdelovanja vencev. Jurjevanje se je končalo s tekmovanjem. Sodniki so iskali najdaljši, največji in tudi najglasnejši rog. Na koncu seveda ni bilo pomembno, kdo je zmagal, ampak to, da so se otroci potrudili in se pri tem tudi zabavali. Kar se tega tiče, so vsi zmagovalci. V življenju sta pomemba trud in seveda zabava. In obojega ta dan ni manjkalo in to daje temu običaju res poseben čar. Komaj že čakam naslednje leto.

Eva Založnik, foto Gal Jazbinšek

FOTOREPORTAŽA

Pregnali dež in priklicali sonce

Gal Jazbinšek

JURJEVANJE

Zakulisje jurjevanja

V tokratnem intervjuju smo se pogovarjali z učiteljico razredne stopnje, ki že leta in leta dela našo pomlad lepšo, kot je. In sicer z jurjevanjem. To je običaj, ki so ga v Laškem ponovno obudili pred tridesetimi leti in se je ohranil do danes, ko praznujemo njegov jubilej. Verjetno ga ni treba posebej predstavljati, saj ga vsi dobro poznamo – ali kot gledalci ali kot ustvarjalci. A za tiste, ki ga še ne poznate tako dobro, lahko povemo, da je to običaj, ko se deklice in dečki, oblečeni v starinska oblačila, sprehodijo od Debra do Laškega. Da pot hitreje mine, fantje pihajo v svoje velike rogove, medtem ko dekleta šopke rožic delijo mimoidočim. O tem, kaj se skriva za organizacijo tega velikega in pomembnega dogodka za Laško, smo se pogovarjali s sedanjo organizatorico dogodka Petro Velikonja.

Letos smo obeležili 30 let jurjevanja. Kakšni so bili začetki? Ste bili že takrat udeleženi pri dogajanju ali ste vajeti prevzeli kasneje?

Da, res mineva že 30 let od začetka jurjevanja. Takrat je gospa Irena Mulej obudila ta običaj, ki je bil v Laškem prisoten v prejšnjem stoletju, potem je izumrl. Spet je bil obujen pred obema vojnama, nato je bil ponovno pozabljen. Vedno pa so ga obujali osnovnošolci z učiteljicami. Tako je bilo tudi pred 30 leti, ko ga je obudila takratna ravnateljica Irena Mulej. Takrat ga je vodila učiteljica Padarjeva. Potem dolga leta Irena Plevnik. Zdaj že malo več kot deset let vodim jurjevanje jaz.

Se spominjate časov, ko ste prevzeli vlogo glavne organizatorke v šoli?

Da, spominjam se, kdaj sem prevzela vlogo organizatorke. Organizacija jurjevanja je bila zelo dobro izdelana in to sva z gospo Ireno Plevnik le nadaljevali, pri čemer še vedno sodelujeva.

Kakšna so bila vaša pričakovanja na začetku?

V bistvu nisem imela večjih pričakovanj, takrat je bilo stvari enostavno treba speljati. Tudi moja predhodnica je imela vse skupaj že zdelo dobro organizirano in utečeno, tako da večjih sprememb ni bilo.

Jurjevanje je projekt, ki ga ne bi bilo brez sodelovanja različnih društev in ustanov. Kdo vse sodeluje in pomaga pri pripravi dogodka?

Že skoraj od začetka je to etno odbor Možnar. V njem je tudi veliko društev, ki sodelujejo in pomagajo na različne načine. V zadnjih letih se vključujejo predvsem s pomočjo pri izdelavi »prdcev«, rogov, venčkov ... Sodelujejo tudi pri

organizaciji. Letos se je priključil še Šmocl, in sicer na področju tehnične obdelave jubilejnega dogodka s snemanjem filmčka. Seveda nam vsako leto pomaga tudi muzej z gospodom Tomažem Majcnom na čelu. Letos je pripravil tudi razstavo na to temo. Na pomoč so nam priskočili tudi likovno društvo in gasilci, ki skrbijo za varno pot, tako da je spekter društev, ki sodelujejo, kar velik.

Kaj vključuje organizacija takšne prireditve? Kaj vse predstavlja vaše naloge? Lahko opišete priprave na dogajanje? Koliko časa prej se začnejo?

Sem nekakšna koordinatorka prireditve in skrbim, da vse skupaj lepo teče. Pogovarjam se z različnimi društvi, sklicujem sestanke, da se dogovorimo za potek, razdelimo si vloge. Vsake toliko časa se tudi srečamo, pogledamo, kaj je bilo do takrat že opravljeno, se dogovorimo za naprej. Na koncu seveda dogodek še analiziramo in skupaj pokomentiramo.

Kako bi pokomentirali svoje vtise po vsakoletni prireditvi? Kakšni so ponavadi vaši občutki, ko je dogajanja konec?

Seveda je tu veliko olajšanje, ko je prireditve konec, saj je v veliki meri ali celo večinoma odvisna od vremena. V vseh teh letih naj bi po besedah mojih predhodnic močno deževalo le enkrat. Takrat so sprevod opravili z dežniki. Drugače nam po začetnih kapljicah skoraj vedno uspe prireditvev speljati do konca in pregnati dež. Tako imamo tudi lepo vreme, ki je tudi najbolj pomembno za to prireditvev. Je pa tudi veliko olajšanje, saj ima prireditvev velike razsežnosti in je zanjo potrebnih kar veliko priprav in organizacije.

Kakšni občutki so vas prevevali pred letošnjo prireditvijo?

Letos je bila odgovornost še malo večja, saj je bilo le jubilejno trideseto jurjevanje. Ob tem so potekali še nekateri ostali dogodki, bilo je tudi več sodelujočih, zato je bila odgovornost še večja. A se je kljub vsemu vse zelo lepo izteklo.

Kakšno je vaše mnenje zdaj, ko je zadeva uspešno pod streho? Ste zadovoljni z iztekom tridesetega jurjevanja?

Po prireditvi sem dobila veliko pozitivnih odzivov, vse se je lepo sešlo tako z organizacijo kot z vremenom. Tudi razstava je zelo lepo uspela, gospod Majcen se je zelo lepo potrudil in pripravil krasno razstavo. Prenevata me tudi veliko olajšanje in zadovoljstvo. Zelo sem zadovoljna z iztekom prireditve.

O čem razmišljate za prihodnja leta? Kakšni so načrti, želje ...?

Najprej si bomo vsi skupaj malo odpočili, odšli na kratke počitnice in si privoščili malo oddiha (smeh). Vmes bo še veliko drugih projektov v decembru in januarju ... Naslednje jurjevanje ne bo tako obsežno kot letošnje, ki je bilo ljubilejno. Je pa to tradicija, v katero vsako leto vključujemo prvošolce, četrtri razredi nas zapuščajo, tako da stvar teče naprej.

Kakšni so odzivi učencev, staršev, obiskovalcev ...?

Moram reči, da so učenci zelo skrbni, navdušeni, predvsem nižja stopnja, zato smo se tudi odločili, da bo sodelovala predvsem razredna stopnja. Starši so prav tako skrbni. Otroke zelo lepo pripravijo, deklice imajo lepe šopke, venčke, fantje imajo rogove. Pri pripravah jim pomagajo tudi dedki, babice, sosedje, vedno se zelo lepo potrudijo.

Ali Zeleni Jurij vsako leto opravi isto pot? Kje se začne in konča?

Da. Pot Zelenega Jurija je že nekaj let tradicionalna. Začne se v Debru, kjer se nadaljuje mimo doma starejših. Ustavimo se pri Thermani,

kulturnem centru, Špici. V Laškem se združimo in pot skupaj nadaljujemo mimo pivovarne, po Tubarjevem nabrežju, nato po Trubarjevi ulici, kjer se ustavimo pred trgovino Tuš. Tam imamo nekaj darovalcev, ki darujejo Juriju. Nadaljujemo po Orožnovem trgu na Aškerčev trg, k Vili Monet, na Valvasorjev trg in končamo na občinskem dvorišču.

Laško je znano po ohranjanju šeg in navad. Katera je vaša najljubša? Zakaj?

Zagotovo je to jurjevanje, saj zelo veliko sodelujemo. Je pa zelo zanimivo tudi pustovanje, ki prihaja nazaj. Tudi martinovanje ... Res jih je veliko (smeh).

Tudi sicer veliko sodelujete s krajem, dejavni ste v turističnem društvu ...

Da. V turističnem društvu, holtikulturnem društvu, vsepovsod me je malo.

Med vašimi spomini na pretekla jurjevanja je zagotovo marsikaj zanimivega ... Se morda spomnite kakšnega še posebej zanimivega dogodka, kakšne anekdote ...?

To je dogodek, ki je zelo organiziran. A so kakšne manjše stvari, na primer da kljub vsem opozorilom pride Zeleni Jurij na prireditev v natikačih. Eno leto so nam zaradi prometnih sprememb omejili pot. Začeli smo na Trubarjevi ulici, pri čemer se je spreved nekam hecno obračal. Seveda je prisotno tudi večno zrenje v nebo, kaj nam bo dalo, ali bo dež ali sonce. Vendar smo do zdaj z vremenom vedno imeli srečo.

Pomen jurjevanja ...

Jurjevanje ima tradicionalno-mitološki pomen, Zeleni Jurij naravo prebuja in potem jeseni odide počivat. Jurij je »poklicatelj« pomladi. Zato ga tudi oblečemo v zelenje, predvsem v bršljan, klobuk pa je še vedno iz bukovine. Fant mora biti v obleki popolnoma skrit, prosi pa za darove, dobro letino in obuja naravo, zato je tudi odet v zelenje. V knjižici z naslovom Jurjevanje v Laškem je pisatelj Vlado Marot vse to zelo lepo

opisal. Prispevek je o Zelenem Juriju z mitološkega vidika napisala tudi Špela Juhart, medtem ko je zadeve z zgodovinskega vidika zelo lepo povzel Vlado Marot.

Na koncu ne moremo mimo zahval.

Normalno. Teh zahval je, če bi lahko šla poimensko, ogromno. Predvsem so tu vsi, ki so sodelovali pri organizaciji, to so člani odbora z gospodom Medvedom na čelu, vsi prostovoljci društev, ki so se prijazno odzvali in sodelovali pri izdelovanju rogov, »prdcev«, venčkov. Potem je tu seveda muzej, ki je pripravil razstavo. Tu ni samo sodelovanje, tu gre tudi za veliko finančno pomoč in podporo. Seveda Šmocl, ki je poskrbel za tehnično izvedbo, od ozvočenja do filma, ki ga je snemal. Potem sta tukaj tudi župan, ki je kot vsako leto dal za cvrtnjak na občinskem dvorišču,

in gospod Ojsteršek, ki je poskrbel za gostinsko ponudbo. Potem so tukaj tudi starši, brez katerih ne bi šlo. In seveda učiteljice razredne stopnje, letos pa so sodelovali tudi učenci NIS. Pohvala in zahvala gre tudi učiteljicam, ki so izdelale obleko Jurija, kar ni enostavno. Zahvalila bi se tudi učiteljici Tanji Bezgovšek, ki je poskrbela za glasbeni del jurjevanja, in učiteljici Olgi Hrastnik, ki je vskočila in dokončala delo z odličnim sodelovanjem v sprevedu. Zahvala gre tudi »muzikantom« naše šole, ki so nas bili pripravljeni spremljati in sodelovati. Gospe Ireni Plevnik, ki je vodenje že zaključila, a še vedno pomaga. In vodstvu naše šole za pomoč in podporo. Zelo pomembni so tudi gasilci, ki nas lepo spremljajo na poti, da varno pridemo na cilj. In seveda vsi, ki Zelenega Jurija obdarijo.

Maruša Maček, Lara Pavčnik

Foto: Gal Jazbinšek

Seveda je tu veliko olajšanje, ko je prireditve konec, saj je v veliki meri ali celo večinoma odvisna od vremena. V vseh teh letih naj bi po besedah mojih predhodnic močno deževalo le enkrat. Takrat so spreved opravili z dežniki. Drugače nam po začetnih kapljicah skoraj vedno uspe prireditve speljati do konca in pregnati dež. Tako imamo tudi lepo vreme, ki je tudi najbolj pomembno za to prireditve. Je pa tudi veliko olajšanje, saj ima prireditve velike razsežnosti in je zanjo potrebnih kar veliko priprav in organizacije.

SPOMINI NA JURJEVANJE

»Rada se ga spominjam«

Včasih se mi je jurjevanje zdelo zakon. Še vedno se rada spomnim, kako je bilo cel dan hoditi po ulicah Laškega, deliti rožice in trobiti na rogove. Naj vam na kratko napišem, kakšno je bilo jurjevanje, ko sem bila jaz del te prireditve.

Ko je bilo jurjevanje, sem morala zgodaj vstati, da sem lahko šla nabrat rože in da sem naredila šopke. Seveda ti niso bili tako zelo raznobarni, saj veliko rož zjutraj še ni odprlo cvetov. Prejšnji dan sem si vedno naredila ogrlico, tako da sem na nit dala veliko marjetic. Nastala je dolga nit z marjeticami, zvezana v ogrlico. Seveda sem potrebovala še venček, za katerega je poskrbela moja mama. Nikoli, ampak res čisto nikoli nisem imela oblekice, kakršne so nosile deklice v starih časih, vedno sem oblekla neko oblekico z rožicami.

V šoli sem bila vedno razočarana, saj so imele vse sošolke boljše šopke. Fantje so v šoli vedno trobili na svoje rogove, zato so me vedno bolela ušesa.

Ponavadi smo šli najprej v Pivovarno Laško, kjer smo zapeli vse pesmi, ki smo se jih naučili. Zame je bilo to zelo utrujajoče, a tudi za tiste, ki so nas poslušali, saj sem vedno zelo »fušala«. Ko smo končno zapeli vse pesmi, so ob robu čakale gospe s polnimi vrečami sladkarij. Vedno sem tam

dobila največ sladkarij, saj so mi prijateljice dale tiste venčke, ki jim niso bili všeč. Druga postaja je bil Tuš. Takrat raje nisem pela, saj bi bilo spet vse narobe. Dve postaji seveda nista bili dovolj, ne, treba je bilo iti še na občinsko dvorišče kjer smo bili najdlje. Ponovno, že tretje petje! Zdaj bi kdo že mislil, da sovražim petje, vendar ko tolikokrat zapoješ isto pesem, ti postane že malo dolgočasna. Na občinskem dvorišču smo vedno morali zaplesati nek ples in vsem nam je bilo nerodno plesati pred vsemi. Deklice nismo imele nobenega tekmovanja, le dečki so tekmovali v glasnosti svojih rogov. Odločanje je vedno zelo dolgo trajalo, saj jih je zelo veliko tekmovalo. Ponavadi sem dobila celo košaro sladkarij, vendar je bila zadnje leto, v petem razredu, bolj slaba letina (manj bonbonov sem dobila), a je bilo vseeno zelo zabavno.

Tako je izgledalo jurjevanje, kot sem ga bila jaz vajena. Všeč mi je bil ta običaj in rada bi ga še kdaj ponovila, ampak je le do petega razreda.

Eva Bezgovšek, foto Gal Jazbinšek

SPOMINI NA JURJEVANJE

Jurjevanje je čudovita izkušnja

Vsako leto v naši šoli pripravimo jurjevanje. Učenci od prvega do petega razreda hodijo po mestnih ulicah Laškega, višji razredi pa imajo pouk.

Ko sem bil v nižjih razredih, smo s sošolci spremljali Zelenega Jurija. Učiteljice so nam povedale, kako moramo biti oblečeni. Jaz nisem imel klobuka, zato so mi ga posodili bratranci. Potrebovali smo tudi rog, zato sem prosil dedka, naj mi ga naredi. Zjutraj, preden sem odšel v šolo, sem oblekel srajco, črne hlače in si na glavo poveznil klobuk. Tako so bili včasih oblečeni pastirji. S sabo sem vzel tudi rog.

Ko sem prispel v šolo, sem odšel v učilnico in tam smo se nekaj časa pogovarjali na temo jurjevanja.

Odšli smo na malice, kjer smo jedli umešana jajca. Nato smo se zbrali pred šolo. Ko smo odšli izpred šole, smo začeli peti ljudske pesmi. Obiskali smo pivovarno, nato smo hodili po Trubarjevi ulici vse do Občine Laško. Tam smo fantje primerjali velikost in glastnost svojih rogov. Na žalost nisem uspel zmagati. Na koncu sem srečal babico in dedka in skupaj smo odšli domov. Na jurjevanju sem se zelo zabaval.

Jure Maček

...

Prvi razred, vse prvič. Vedeli smo samo, kaj moramo imeti oblečeno. Vse ostalo nam je bilo tuje. Zbrali smo se na igrišču in odšli proti Pivovarni Laško. Tam smo dekleta razdelila šopke in dobila sladkarije.

Nisem vedela, kdaj je pravi trenutek za podelitev šopkov, zato sem sledila prijateljici, ki je bila starejša. Pogosto smo se ustavljali, cilj je bil na občinskem dvorišču. Tam smo najprej zaplesali, potem so fantje imeli tekmovanje trobcev. Zmagal je najlepši, najglasnejši in najbolj trden. Dneva je bilo hitro konec, sladkarij pa tudi.

Drugi in tretji razred nista bila kaj drugačna od prvega. Le da sem imela več izkušenj in v tretjem razredu sem bila prvič napovedovalka v programu Zeleni Jurij.

Četrti razred je bil najboljši in najslabši. Super je bilo, ker smo bili najstarejši in ker je samo naš razred vedel, kdo je Zeleni Jurij. Je pa res, da je bilo to zadnje leto, kar je bila velika škoda. Ponovno sem bila napovedovalka s prijateljico.

Pri jurjevanju so mi bili najbolj všeč pesmi in trud. Naredili smo šopke, trobce in košarice. Jurjevanje je bilo čudovita izkušnja, ki je ne bom nikoli pozabila.

Nika Lapornik, foto Gal Jazbinšek

FOTOREPORTAŽA

Zadnje priprave pred Jurijevim sprevodom

Foto: Gal Jazbinšek

Ana Potočnik

ANA

PŠ ŠENTRUPERT

Ko se zima poslovi, že pomlad k nam prihiti ...

V soboto, 16. marca, je bila v Šentrupertu že tradicionalna prireditev Pozdrav pomladi. Vsi smo nestrpno pričakovali ta dan, ki je vedno prepleten s prijetnimi čustvi, kot so sreča, veselje in ljubezen. Naša telovadnica se je kmalu napolnila skoraj do zadnjega kotička. Vsi smo bili polni pričakovanj in smo nestrpno čakali, da se bo program začel.

V uvodu sta tretješolki Nastja in Neja prijazno pozdravili vse obiskovalce in nastopajoče. Kot prvi so nastopili učenci tretjega razreda, ki so nas s poučno lutkovno igro spomnili na to, kako poseben in enkraten je vsak otrok in da imajo starši neizmerno radi svoje otroke, kljub temu da mogoče kdaj niso najbolj ubogljivi ali uspešni v šoli.

Sledil je nastop učencev šolskega pevskega zbora, ki so s svojimi ubranimi glasovi zapeli pesmi Mamica je kakor zarja ter Zemlja pleše.

Na prireditvi vsako leto sodelujejo tudi otroci iz vrtca. Mlajša skupina se nam je predstavila s pesmico Mi se imamo radi, medtem ko so se otroci iz starejše skupine predstavili z deklamacijo Mama je ena sama ter s Plesom čebel in medvedov.

Učenci prvega in drugega razreda so nam z bogato točko – s petjem, plesom in z igro na zanimiv in šaljiv način prikazali, kako je, ko se zaljubijo žabe.

Veseli smo, da s svojim nastopom vsako leto prireditev popestrita tudi Mešani pevski zbor Šentrupert in Oktet Šentrupert. S svojo voljo in z uspehi pri petju so pevci velik vzor mladim, kar ima neprecenljivo vrednost.

Ponosni smo, da imamo v naši šoli toliko uspešnih in nadebudnih mladih glasbenikov, ki z veseljem pokažejo svoje glasbeno znanje in popestrijo marsikatero prireditev v kraju.

Učenci četrtega in petega razreda so tako ob spremljavi harmonike, baritona in citer, ki jih igrajo njihovi sošolci, zapeli prelepo skladbo Biseri sreče.

In veste, kaj? S prireditvijo nam je uspelo priklicati pomlad in z njo vse tisto, kar naravnost obožujemo – daljše in toplejše dnevi, tople sončne žarke, ki pobožajo po obrazu, ptičje petje v najrazličnejših melodijah, in naravo, ki vzbrsti in zacveti v vseh barvah mavrice. Barvito, raznoliko in iskreno, kot je pod našo šolsko streho.

Na koncu prireditve smo se vsem nastopajočim in obiskovalcem lepo zahvalili za sodelovanje. Vsi nastopajoči smo se nato zbrali na odru ter zapeli pesem Cel svet imaš na dlani. Tako smo v veselem, sproščenem vzdušju ter polni lepih vtisov zaključili prireditev.

In res je, cel svet imamo na dlani, le videti ga moramo.

Katja Križan

*Pomlad z zelenim prtom je
prekrila trate bele.
Na gostijo cvetno povabila je
čebele.
Sonček je še ves sanjav, sliši
ptičji se živžav,
prva muha pribrenči, trobentica
se razcveti.*

FOTOREPORTAŽA Šentrupertski Pozdrav pomladi

Katja Križan

ŠOLSKI MUZIKAL

Čarovnija

Vsako leto imamo v šoli obsežnejši pevski nastop. Letos smo se učenci in učenke Osnovne šole Primoža Trubarja Laško pripravljali na muzikal Čarovnija. To je glasbena predstava za soliste, mladinski pevski zbor in ansambel. Je avtorsko delo Petre Brdnik Juhart in scenaristke Maje Furman. Zgodba govori o problemih najstnikov, ki se počutijo zelo odraslo, v resnici pa so negotovi, saj še ne morejo prenesti toliko odgovornosti. Glavna junakinja je Anika, ki se v zgodbi zaradi težav v šoli spre z mamo. Anika seveda ne verjame v čarobna bitja, saj je že skoraj odrasla.

A v zgodbi se zgodi nepričakovan preobrat ... Predstava v celoti spodbuja k oblikovanju pozitivnega odnosa do sebe, svoje družine in družbe nasploh.

Nastop je bil zelo obsežen, kar pomeni, da je bilo za vse skupaj treba veliko vaje. Celoten nastop so izpeljale in organizirale Mateja Škorja in Anja Zalokar, ki sta skrbeli predvsem za pevski in inštrumentalni del, ter Mojca Povše, ki je skrbela za kostume in režijo. Prečudovito sceno sta ustvarili Alijana Zakonjšek in Jasna Lapornik. Za vsem tem se skriva še ogromno drugih pomembnih stvari, ki so očem skrite ter so ključ do uspešno izpeljane prirediteve.

V predstavi nastopa približno šestdeset učencev osnovne šole, pevcev mladinskega pevskega zbora Trubadurji in članov glasbenega krožka. Zelo praktično in lepo sceno so izdelali člani likovnega krožka. Vaje smo na začetku imeli ločeno. Pevci smo se učili skladbe,

inštrumentalisti, kako izvajati skladbe, in na koncu še dramska skupina, kako seveda odigrati vloge. Naši igralci so, kot se spodobi, imeli avdicije. Veliko je zelo nadarjenih mladih igralcev, zato je komisija imela zelo težko nalogo. Glavne vloge so imele Špela Ojsteršek, Larisa Kolarec, Mihaela Herman. Gledalci muzikala so bili pozitivno presenečeni. Predstavo so pohvalili in nam izdali, da so dogajanje na odru budno spremljali. Predstavo si je prišel ogledat in podat kritiko tudi gledališki ocenjevalec. Glavnim igralcem je dal nekaj strokovnih nasvetov za nadaljnje uprizoritve predstave.

Učenci se ob takšnem ustvarjanju zelo zabavamo in seveda dobimo kup pomembnih izkušenj za nadaljnje življenje. Naučimo se nastopanja pred občinstvom, odgovornosti in še veliko drugih stvari. Vse to je zasluga naših predanih treh učiteljic.

*Maruša Maček
Foto: Jasna Lapornik*

POTOPIS

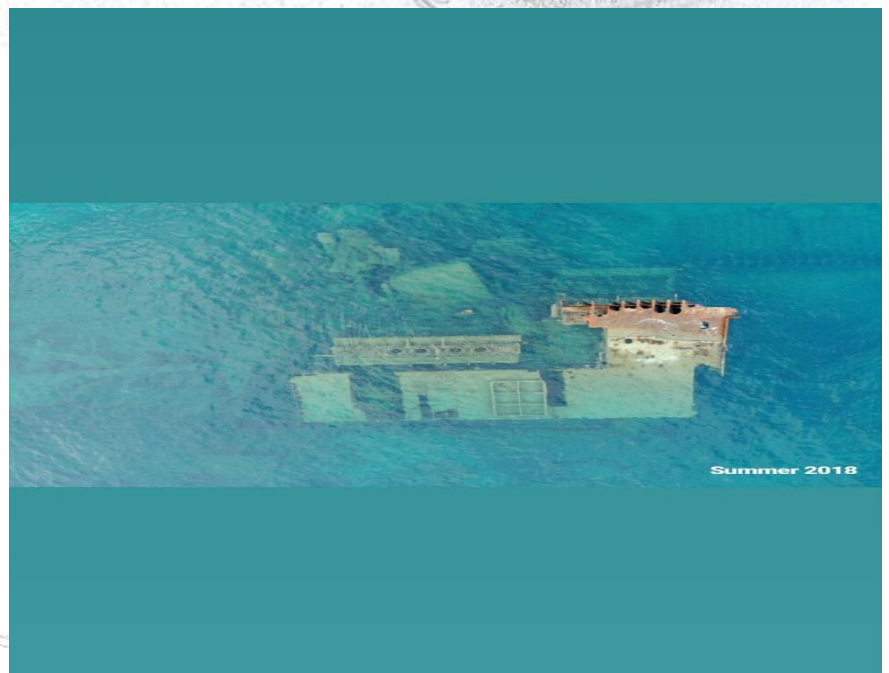
Okvara na avtocesti

Pelješac je polotok na vzhodni obali Jadrana. Je podolgovate oblike. Nahaja se v južni Dalmaciji. Zelo znan je po prijetnem podnebnju in smaragdno zeleni morski vodi, kar je kot nalašč za poletne užitke. Z družino in ožjimi sorodniki smo obiskali Orebić, nahaja se na Pelješacu. Šteje malo več kot štiri tisoč prebivalcev in leži prav nasproti otoka Korčula.

Na poletne počitnice sem se odpravila s svojo družino in z ožjimi sorodniki. Naša dogodivščina se je začela zelo zgodaj zjutraj, od doma smo se odpravili ob treh. Iz Laškega smo se namenili proti Rimskim Toplicam in nato nadaljevali v smeri za Krško. Prečkanje meje je minilo zelo hitro, nadaljevali pa smo v smeri Zagreba. Malo pred Zadrom, ko smo se peljali po avtocesti, smo videli, kako se iz avta sorodnikov kadi temen dim. Zelo je smrdelo. Hitro smo jih poklicali in opozorili, da smo še pravočasno skrenili z avtoceste. Ustavili smo se ob avtocesti, ko pa smo mislili pot nadaljevati, se njihov avto ni mogel niti premakniti. Stric je poklical zavarovalnico, ta pa ga je napotila na najbližji avtomobilski servis na Hrvaškem.

Poklical je avtovleko, ki jim je odpeljala avto vse do servisa. Tam so nam razkrili, da se je pokvarila sklopka. Zaradi vročine smo bili vsi zelo utrujeni, zato smo se umaknili v sosednjo zgradbo. Po dolgem, šesturnem čakanju smo morali na letališče po nadomestni avto, ki pa je na našo žalost imel veliko manjši prtljažnik, zato smo morali nekaj stvari pustiti na servisu. Preostanek poti je zelo hitro minil. Končno smo prispeli do zelenega kampa v mestu Orebić. Naša pot je trajala dolgih dvanajst ur, zato smo hitro postavili šotore in izmučeni odšli spat. Drugi dan počitnic

smo preživel na plaži, vsem nam je prijalo nekaj umirjenega počitka. Ker smo počitnikovali v kampu, smo si tudi sami pripravljali vse obroke. Ponavadi so kuhali naši starši, mi pa smo pomivali posodo. Naslednji dan smo se odpravili v središče mesta, kjer so nas prijazno pozdravili pevci in instrumentalisti v hrvaških narodnih nošah. Ustvarjali so neverjetno vzdušje, trgovci pa so nas prijazno privabljali k tržnicam. Četrty dan počitnic smo raziskovali obalo. Našli smo staro jamo, v kateri je bil zapuščen čoln z vso ribiško opremo in ostalimi pripomočki, bilo je rahlo srhljivo, zato smo raje odšli ven. Potapljali smo se in raziskovali tudi svet pod gladino morja. Našli smo staro potopljeno ladjo, kamor je odhajalo tudi

zelo veliko drugih turistov.

Privoščili smo si tudi večerjo v majhni restavraciji na plaži. Z razočaranjem smo ugotovili, da nimajo palačink. Imeli pa so zelo dobre rižote z morskimi sadeži in lignje. Šesti dan smo obiskali sosednji

otok Korčulo. Od nekdanj smo jo imeli veliko željo obiskati in res se nam je ponudila priložnost, ki je nismo mogli zavrni. Na tem prečudovitem otoku smo si najprej ogledali muzej Marca Pola. Dobili smo vsak svoje slušalke in vsak svoj predvajalnik, ki so nas vodili po muzeju. Mami je imela veliko željo obiskati pokopališče, na katerem je pokopan Oliver Dragojević. Še vedno ga zelo rada posluša. S težavo smo našli pokopališče, tam pa se nam ni zdelo prav, da bi trenutek obeležili s fotografijo, zato smo se poklonili in v miru odšli. Ta dan sem praznovala tudi rojstni dan, jedli smo zelo dobro sladoledno torto. V kamp smo se vrnili zelo pozno. Naše počitnice so se bližale koncu, zato smo zadnji dan hoteli še najbolje izkoristiti in ga preživeti ob morju. Pospravili smo šotore in se odpravili domov. Sorodniki so ostali še en dan, saj popravilo njihovega avta še ni bilo končano. Na poti domov smo vsi razmišljali samo še o mehkih posteljah, ki so nas čakale doma. Tako smo preživeli še ene nepozabne počitnice. Ko se zdaj spominjamo preteklih dogodivščin, se v naše misli prikradejo samo pozitivne stvari. Ta dopust priporočam prav vsem, ki v sebi nosijo avanturistični duh in imajo željo po odkrivanju novih stvari.

Maruša Maček

DOŽIVLJAJSKI SPIS

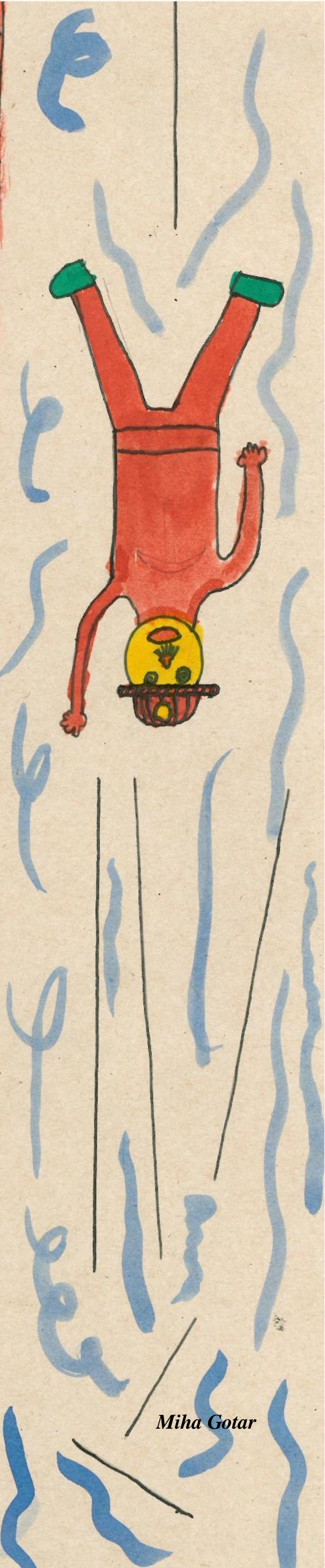
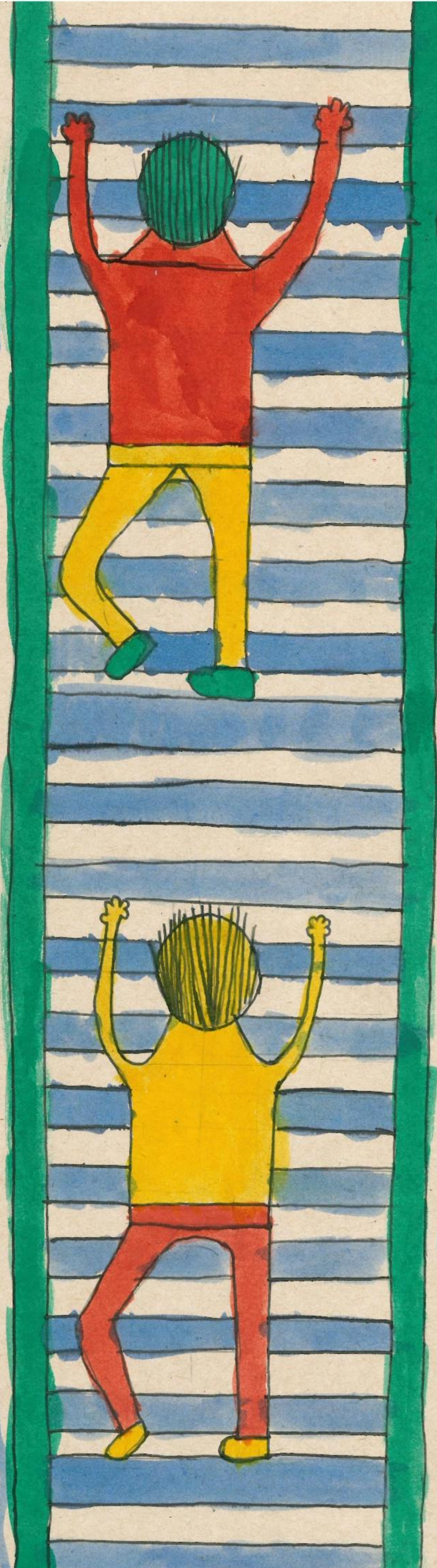
Na potepu

Lani sem bil na počitnicah s svojo družino. Namenjeni smo bili na Hrvaško.

Ko smo odšli od doma, je bilo vse v redu. Čez nekaj ur, ko smo bili že globoko na Hrvaškem, smo se ustavili. Stric je imel težave z avtomobilom. Čakal sem, kaj bo povedal. Prišel je iz avta in žalostno rekel, da se je pokvarila sklopka. Bil sem žalosten. Stric je poklical avtovleko. Ko je prišla, smo odšli v Zadar, kjer je bil najbližji servis za avtomobile. Bilo mi je zelo dolgčas. Čakali smo eno uro, dve uri ... Nisem sploh vedel, ali bomo prišli do cilja. To je bil otok Pelješac. Po strašno dolgih petih urah je prišel delavec. Kaj bo povedal, dobro ali slabo novico? Približno pet minut se jepogovarjal s starši. Stric je dobil nadomestni avto, ponj pa smo morali iti na letališče. S sestro, teto, z bratrancem in mami smo čakali na servisu. Avto naj bi bil popravljen čez približno pet dni. Potem so prišli nazaj z nadomestnim. Kmalu se je pojavil še en problem. Mislil sem, da huje ne more biti, ko smo izvedeli, da je prtljažnik nadomestnega avtomobile premajhen. Vanj smo zložili samo pomembne stvari. A pojavila se je še ena težava. Bomo odšli v kamp, ki je rezerviran za nas, ampak je oddaljen še štiri ure vožnje, ali bomo še preostanek dneva iskali kamp v Zadru? Po dolgem premisleku smo se odločili, da bomo odšli na Pelješac, ki je oddaljen štiri ure vožnje. Bil sem zelo vesel, ker je na Pelješacu zelo lepo. Naučil sem se, da je vredno malo počakati.

Jure Maček

Miha Gotar

KNJIŽNICA LAŠKO

Dobili tri nove carje neskončnega branja

V torek, 16. aprila, smo v Knjižnici Laško priredili zaključek tekmovanja v glasnem branju **Branje = neskončno potovanje**. Letos smo tekmovanje izvedli skupaj z OŠ Primoža Trubarja Laško in OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice.

Tako kot preteklo leto je bilo tekmovanje razdeljeno na dva dela. Po predstavitvenih urah (za učence, ki tekmovanja še niso poznali od prej) je sledilo branje pred tričlansko komisijo v sestavi učiteljice in dveh knjižničark, ki je ocenjevala tekoče branje, interpretacijo in razumevanje prebranega. Komisija je težko opravila izbor desetih finalistov, po štiri iz vsake generacije (četrtšolki sta bili dve, ker se četrtšolci iz Rimskih Toplic žal niso odločili za sodelovanje), saj so bili vsi tekmovalci odlični bralci. Letošnji finalisti so bili Zala Kajtna Poženel, Klara Kovač, Gašper Dremšak, Maj Kovačič, Ana Potočnik, Neža Starič, Gal Jazbinšek, Špela Klopčič, Ana Maršnjak in Eva Pinter. Na finalni prireditvi so petošolci in šestšolci brali Walliamsovo zgodbo o Nandetu, ki še ni nikoli naredil domače naloge, četrtšolki pa sta prebrali vsaka dve zgodbici iz knjige Velika knjiga supermoči Susanne Isern. Tokrat je učence ocenjevala povsem nevtralna komisija, sestavljena iz naših bralk: Slavice Hrastnik, Vere Naglič in Nine Pader Topole. Delež končne ocene so prispevali tudi vrstniki/sotekmovalci, ki so bili prisotni na prireditvi.

Zmagovalci, carji branja, so postali Klara Kovač (4. r.), Maj Kovačič (5. r.) in Gal Jazbinšek (6. r.). Letošnjim finalistom so knjige podarili iz Društva bralna značka Slovenije in Založbe Miš, zmagovalcem pa je knjižnica podarila sedalne vreče, da bodo lahko še naprej gojili svojo ljubezen do branja. Zaradi specifične organizacije tekmovanja ne bi mogli izvesti brez odličnega sodelovanja s profesorici Mojco Povše, Matejo Škorja, Ireno Mlakar in Karmen Ulaga. Za glasbeno popestritev dogodka so poskrbeli MPZ Trubadurji OŠ Primoža Trubarja Laško pod vodstvom Mateje Škorja ter odlični glasbenici Manica Drnovšek in Neža Hochkraut iz OŠ Antona Aškerca Rimske Toplice. Dogodek je fotografiral Luka Pavčnik iz OŠ Primoža Trubarja Laško (njegov mentor je Andrej Gobec). Veseli smo, da je za nami prijeten in simpatičen dogodek, ki je popestril pomladno dogajanje v knjižnici s pravo mladostno energijo ter nas napolnil z upanjem, da se spleča potruditi za mlade bralce – prav vsi tekmovalci so izvrstni, pogumni mladi bralci.

Jerica Horjak

KNJIŽNICA PŠ DEBRO

O odkritju, ki ga ni bilo

V sredo, 13. marca, so šolsko knjižnico v PŠ Debro ponovno obiskali otroci iz vrtca v Debru.

Tokratna tema je bilo raziskovanje, odkrivanje novega. Na vrsti je bila še ena izmed pravljic projekta Naša mala knjižnica, in sicer pravljica Odkritje, ki ga ni bilo. Otrokom sem najprej prebrala Radovedno pesem Dragana Lukića. Nato so prisluhnili pravljici. Po zbranem poslušanju so ob ilustracijah v slikanici odgovarjali na vprašanja o tem, kdo je bil Karl Darving, s čim se je ukvarjal, kaj je želel odkriti, ko je štel stopinje na svojem vrtu, kakšna bitja naj bi pustila sledi v snegu ... Za zaključek so otroci pripovedovali o svoji radovednosti in o temah, ki jih zanimajo in bi jih želeli raziskovati.

Lidija Toplišek

Raziskoval bi školjke v morju, tiste, ki imajo bisere. Iz biserov bi naredil ogrlico. Podaril bi jo Tiani, ki je moja prijateljica. **(Andraž)**

Tudi mene zanimajo školjke. Potapljal bi se in jih nabiral. **(Lenart)**

Raziskovala bi, kje so zakladi. Kopala bi po zemlji, dokler ne bi našla zaklada. **(Sara)**

Ko gremo na morje, se potapljamo in iščemo školjke. Če najdemo kakšno posebno, jo odnesemo domov. **(Gal)**

MŠ LAŠKO

Obisk v mestni knjižnici

Prvošolci smo obiskali Knjižnico Laško. Najprej smo si ogledali čudovito razstavo.

Najbolj so nas navdušile različne žuželke, ki so bile zgibane iz papirja. Izvedeli smo, da se takšni umetnosti reče origami. Preselili smo se v zgornje prostore, kjer sta nam knjižničarki Martina in Valentina pripravili prav posebno pravljico uro. Prisluhnilo smo zgodbi o čričku Črničku in

spoznali, da se v vsakem od nas skriva nek talent, le odkriti ga moramo in se malo potruditi, da smo uspešni. Čriček Črniček je bil zelo dober slikar, zato smo se na koncu tudi mi preizkusili v vlogi slikarjev in nastali so čudoviti izdelki. Kdo ve, mogoče kdo v sebi tudi skriva umetniško žilico.

*Prvošolci z učiteljicama
Lojzko Kapel in Urško Wiegele*

Uganika
Lem roža velika rumena.
Prati soncu se vedno obračam,
raj sončim se rada.
Na polju me imaš.
Kako mi je ime?

Claudio Ndlovu
Tonkli, 5.a, P5 Debro

Uganika
Kot polček cvet je moj cvet,
različnih barv in vonjev.
Krasim parke in vrtove,
jaz sem _____.

Eva Limonič,
5.a, P5 Debro

KNJIŽNICA MŠ LAŠKO

Naša mala knjižnica

Letos smo v tretjem razredu vključeni v projekt Naša mala knjižnica.

Izkoristiti moram to priložnost in še posebej pohvaliti letošnje bralce in njihove starše. Letošnje knjige, ki so jih učenci prebirali, niso bile mačji kašelji in niso bile slikanice in v njih ni malo pisalo. Ob določenih petih knjigah so učenci prebrali še knjige za domače branje in knjige za

svojo dušo. Upam, da smo jim skupaj s knjižničarko Mojco Povše in starši vlili pogum za veliko branja, ki jih še čaka v višjih razredih in v življenju. Takole pa izgleda naša razredna lokomotiva, ki za seboj proti koncu šolskega leta že komaj vleče vse vagončke prebranih knjig.

Ana Cestnik

DOMIŠLJIJSKI SPIS

Nenavadne sanje

*Moje ime je Kate in imam sestro Mary. Ko sem že skoraj zaspala, je pritekla in tako zaloputnila z vrati sobe, da mi je skoraj eksplodirala glava. Vprašala sem jo, zakaj tako nori. Začela mi je razlagati, da je ustvarila stroj, ki uresniči vsako željo. Mary je dobro vedela, da si želim bratca. Stroj je hotela uporabiti na meni, a ji nisem dovolila. A ko sem zaspala, ga je vseeno uporabila na meni in sanjalo se mi je, da sem dobila bratca. Ko sem se »zbudila«, sem imela občutek, kot da so mi sanje želele nekaj povedati. Stekla sem k mami in ji povedala, kaj se mi je sanjalo, ona pa mi je rekla, da je vse to res in da sta se z očetom zmenila za ime. Ime mu bo Jamy, tako kot v mojih sanjah. No in zdaj, ko sem se zares zbudila, se mi je odvalil kamen od srca, ker se mi je vse sanjalo. Bratca sem hotela, ker nisem verjela v sestro, če bi jo bolj poslušala, bi vedela, da ne potrebujem bratca, saj sem z njo najbolj zadovoljna. **Tamara Kačič***

KNJIŽNICA PŠ DEBRO

Projekt naša mala knjižnica

Debrski tretješolci v tem šolskem letu sodelujemo v projektu Naša mala knjižnica, ki je namenjen promociji bralne kulture ter evropskih avtorjev in ilustratorjev.

Skupaj prebiramo priporočene skrbno izbrane in visoko kakovostne knjige ter rešujemo Ustvarjalnike, ki nas spodbudijo k razmišljanju in poustvarjanju. Hkrati smo se povezali z OŠ Dornberk in tamkajšnjim učencem poslali svojo lutko Oskarja, ki obiskuje domove učencev in z njimi preživlja dneve ter prebira pravljice. V zameno smo dobili zajčka Srčka, ki ima najraje pravljice, zato mu jo vsak dan skuha drug učenec.

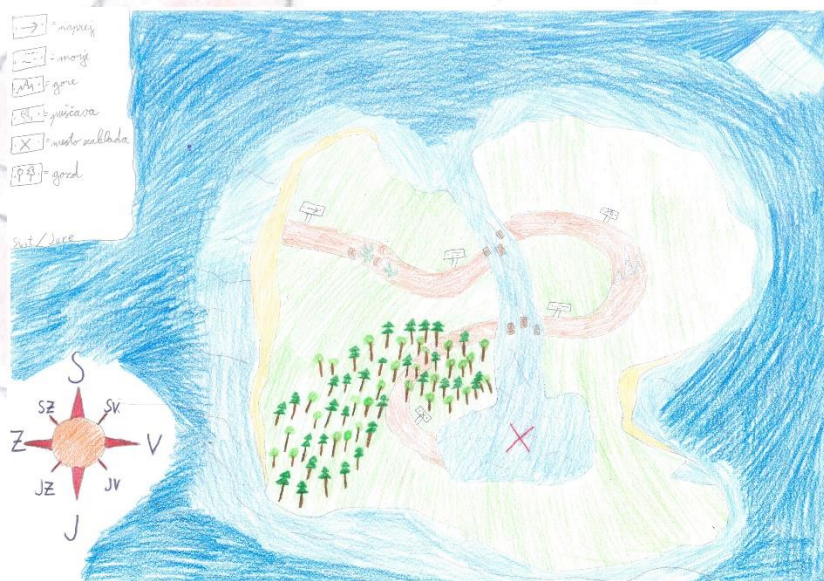
Ko bosta naša junaka obiskala vse učence, se bosta vrnila in skupaj bomo prebirali dogodivščine, ki sta jih doživela. Učenci pridno berejo in tako v razredu nastaja bralni vlak, ki je z vsako prebrano knjigo daljši.

Včasih ni pomembno, kaj beremo, da le beremo in pri tem uživamo. Beremo lahko kadarkoli in kjerkoli. Naj postane branje veselje in odkrivanje zanimivih skrivnosti, ki se skrivajo v knjigah.

Lidija Podmenik

LIKOVNO USTVARJANJE

Svit Nemeč, Jure Maček, Lukas Vodišek, Jonas Laznik

Pravljica o velikancu, ki se govori na kmetovski oglas

Nekoč je rav desetimi vodarni in desetimi
gorami živl osamljeni velikan.
Nekoga dne je odhitel v mesto. Gladil
je po mestu in kar mankrat videl oglas.
Pomislil je, ali je on pravi rav-ta oglas. Ša
velikanca mu je bila zelo všeč. Misil si je, da
bi bilo lepo imeti družbo. V tistem trenutku se
je odločil, da se to pripravi. Čez nekaj časa
sta razvela novo skupno življenje. Velikanca
je bila isto ista kot on. Samo v tni stvari.
Sta se razvela. Ša razvela je bila, da se
oncu rada hodila mu spremlje, on pa je rad
pobesjal. Vendar to ju ni motilo.
Nekoga dne sta si razvela otroke in mes
sta dobila kup malih velikančkov.

Nika Burek,
5. 11. PS Dektro

1/3

BARVNA KOLOBRAFIJA

PISANICA

Nino Požun Gračner

NINO

2019